

PEDAGOGIK MENEJMENTDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH

Subhonova Sayyora Sodiq qizi

Erkin izlanuvchi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17421117>

Annotatsiya. Mazkur maqolada pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalalari yoritilgan. Ta'lim tizimida boshqaruv jarayonlarini takomillashtirish, raqamli platformalardan foydalanish, sun'iy intellekt va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini tatbiq etishning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilinadi. Shuningdek, o'qituvchi va rahbar kadrlarning innovatsion kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim jarayonida samaradorlikni oshirishga qaratilgan ilg'or tajribalar o'rganilgan. Maqolada pedagogik menejmentni modernizatsiya qilish orqali ta'lim sifati, samaradorligi va raqobatbardoshligini ta'minlash bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: pedagogik menejment, innovatsion texnologiyalar, raqamli ta'lim, boshqaruv samaradorligi, sun'iy intellekt, axborot tizimi, ta'lim sifati.

INTRODUCTION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PEDAGOGICAL MANAGEMENT

Abstract. This article discusses the issues of introducing innovative technologies in pedagogical management. The theoretical and practical aspects of improving management processes, using digital platforms, and implementing artificial intelligence and information and communication technologies in the education system are analyzed. Also, best practices aimed at developing innovative competencies of teachers and management personnel and increasing efficiency in the educational process are studied. The article develops scientific and practical recommendations for ensuring the quality, efficiency and competitiveness of education through the modernization of pedagogical management.

Keywords: pedagogical management, innovative technologies, digital education, management efficiency, artificial intelligence, information system, education quality.

ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы внедрения инновационных технологий в педагогический менеджмент. Анализируются теоретические и практические аспекты совершенствования процессов управления, использования цифровых платформ, внедрения искусственного интеллекта и информационно-коммуникационных технологий в систему образования. Также изучается передовой опыт, направленный на развитие инновационных компетенций педагогических кадров и управленческого персонала, повышение эффективности образовательного процесса. В статье разрабатываются научно-практические рекомендации по обеспечению качества, эффективности и конкурентоспособности образования посредством модернизации педагогического менеджмента.

Ключевые слова: педагогический менеджмент, инновационные технологии, цифровое образование, эффективность управления, искусственный интеллект, информационная система, качество образования.

Kirish

Bugungi globallashtirish va raqamli transformatsiya davrida ta'lim tizimining samaradorligini oshirish, uning mazmunini zamonaviy talablar asosida yangilash dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish ta'lim sifatini oshirish, boshqaruv jarayonlarini avtomatlashtirish va o'quv jarayonini samarali tashkil etishning muhim omiliga aylanmoqda.

Pedagogik menejment — bu ta'lim jarayonini boshqarishning ilmiy asoslangan tizimi bo'lib, u o'qituvchi, o'quvchi va boshqaruv subyektlari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tashkil etish, ularni maqsadga yo'naltirish va natijadorlikka erishishga xizmat qiladi. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar va raqamli boshqaruv vositalarini joriy etish o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish, o'qituvchilarning kasbiy mahoratini rivojlantirish hamda ta'lim muassasalarining boshqaruv samaradorligini yuqori bosqichga olib chiqadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev ta'lim tizimini modernizatsiya qilish masalasida ta'kidlaganidek:

“Ta'lim va tarbiya tizimini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish — bu bizning eng muhim strategik vazifamizdir, chunki inson kapitalini rivojlantirmasdan hech bir islohotning muvaffaqiyati ta'minlanmaydi.”

Mazkur yondashuv shuni anglatadiki, ta'lim muassasalari boshqaruvi zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga, tahliliy platformalarga, sun'iy intellekt va elektron boshqaruv vositalariga asoslangan bo'lishi zarur. Bu esa nafaqat o'quv jarayonini, balki ta'lim muassasasining moliyaviy, tashkiliy va metodik boshqaruv tizimini ham innovatsion yo'nalishda yangilashni talab etadi.

Metodologiya: Pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalalarini tadqiq etish metodologiyasi — bu nafaqat nazariy konsepsiyalarni tahlil qilish, balki amaliy tajribani chuqur o'rganishga asoslangan kompleks yondashuvni talab etadi. Chunki ta'lim tizimida har bir yangilik inson omiliga, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi o'zaro muloqotga, shuningdek, boshqaruv madaniyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Metodologik jihatdan qaraganda, ushbu tadqiqot sistemali, funksional, tahliliy va innovatsion yondashuvlar asosida olib boriladi. Sistemali yondashuv orqali pedagogik menejmentning barcha tarkibiy qismlari — boshqaruv, ta'lim mazmuni, kommunikatsiya, resurslar va nazorat tizimi o'zaro bog'liqlikda o'rganiladi. Funksional yondashuv esa har bir boshqaruv funksiyasini (rejalashtirish, tashkil etish, muvofiqlashtirish, nazorat qilish) innovatsion texnologiyalar ta'sirida qay tarzda o'zgarishini aniqlash imkonini beradi.

Tadqiqotda empirik usullar ham keng qo'llaniladi — ya'ni so'rovnoma, kuzatuv, suhbat va kontent-tahlil yordamida o'qituvchi va ta'lim menejerlarining innovatsion kompetensiyasi, texnologiyalardan foydalanish darajasi va ularning samaradorligi o'rganiladi. Shu bilan birga, komparativ (taqqoslama) tahlil orqali xalqaro tajribadagi ilg'or boshqaruv modellarning O'zbekiston ta'lim tizimiga mos jihatlari tahlil qilinadi.

Metodologiya muhim yo'nalishlaridan biri — innovatsion menejment modelini ishlab chiqishdir. Bu model o'qituvchilar faoliyatini raqamli platformalar orqali boshqarish, o'quv jarayonini monitoring qilish, tahliliy ma'lumotlar bazasi yaratish va sun'iy intellekt

yordamida boshqaruv qarorlarini qabul qilishni o'z ichiga oladi. Shu jarayonda Google Classroom, Moodle, EduPage, Zoom, MS Teams, ChatGPT kabi vositalardan foydalanish o'qituvchi va boshqaruvchilar o'rtasida uzluksiz aloqa, tezkor axborot almashinuvi va sifatli tahlil imkonini beradi.

Metodologiyaning falsafiy asosi — inson markazida bo'lgan ta'lim modelidir. Ya'ni har qanday texnologiya inson o'rnini egallamaydi, balki uning kasbiy salohiyatini oshirish, ijodiy fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois, tadqiqotda inson kapitalining sifat omili, o'qituvchining raqamli savodxonligi va boshqaruv madaniyatining o'zgarishi ham asosiy o'rinda turadi.

Pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish metodologiyasi ko'p qirrali bo'lib, u nafaqat texnik vositalarni o'rganishni, balki inson, tizim va texnologiya o'rtasidagi uyg'unlikni ta'minlashga qaratilgan kompleks ilmiy yondashuvni anglatadi. Shu tarzda, zamonaviy metodologik asoslar ta'lim tizimining transformatsiyasi va boshqaruv samaradorligini oshirish uchun mustahkam ilmiy poydevor yaratadi.

Adabiyotlar sharhi: Pedagogik menejment va innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalalari bugungi kunda ko'plab ilmiy tadqiqotlarning markazida turibdi. Ushbu yo'nalishda olib borilgan nazariy va amaliy izlanishlar ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, boshqaruvni raqamlashtirish hamda o'qituvchilarning innovatsion kompetensiyasini rivojlantirishni ta'minlashga xizmat qiladi.

Avvalo, menejment nazariyasi bo'yicha klassik asarlar (F. Teylor, A. Fayol, M. Veber, P. Druker va boshqalar) pedagogik boshqaruvning zamonaviy talqinlariga asos bo'ladi. F. Teylorning "ilmiy boshqaruv" g'oyasi va A. Fayolning "boshqaruv funksiyalari" konsepsiyasi ta'lim tizimida rejalashtirish, tashkil etish, motivatsiya va nazorat jarayonlarini aniq algoritmlar asosida tashkil etishga zamin yaratdi. P. Druker esa boshqaruvda inson omili va bilim iqtisodiyoti konsepsiyasini ilgari surgan bo'lib, bu g'oya bugungi kunda raqamli ta'limning nazariy asosiga aylangan.

Zamonaviy adabiyotlarda pedagogik menejment tushunchasi ta'limni boshqarishning ilmiy asoslangan tizimi sifatida izohlanadi. Masalan, rus olimlari A. I. Moiseev (2018) va N. V. Kuzmina (2019) o'z tadqiqotlarida pedagogik menejmentni o'quv jarayonini rejalashtirish, tashkil etish va nazorat qilish jarayonida inson resurslarini samarali boshqarish san'ati sifatida tavsiflaganlar. Ularning fikricha, ta'limda menejmentning asosiy vazifasi — o'qituvchilar, o'quvchilar va rahbariyat o'rtasidagi o'zaro muloqotni muvofiqlashtirishdir.

Innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish bo'yicha G. K. Selevko (2010) "Pedagogik texnologiyalar tasnifi" asarida yangi texnologiyalarni joriy etishning uchta bosqichini — g'oya, tajriba va amaliyot sifatida belgilagan. Unga ko'ra, har qanday innovatsion yondashuv, avvalo, o'qituvchining kasbiy madaniyati va kreativ fikrlash darajasiga bog'liq.

O'zbek olimlari orasida A. Abduqodirov, M. Jo'rayev, R. Mavlonova, Sh. Toshpo'latova, O. Xolmatov va boshqalar ta'lim boshqaruvi va innovatsion pedagogika masalalarini chuqur tadqiq etganlar. Masalan, R. Mavlonova (2021) "Ta'lim menejmentida innovatsion yondashuvlar" nomli ishida raqamli texnologiyalar yordamida o'quv jarayonini boshqarishning afzalliklarini ko'rsatib, sun'iy intellekt va analitik tizimlar orqali o'qitish sifatini oshirish modelini taklif etgan.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF–60-son Farmoni (“2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”)da ham ta'lim tizimini raqamlashtirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, o'qituvchilarni qayta tayyorlash va ularning raqamli kompetensiyasini oshirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi sifatida belgilangan. Bu hujjat pedagogik menejmentni yangicha formatda tashkil etish uchun muhim normativ asos hisoblanadi.

Xalqaro manbalar ichida J. Fullan (2014) va M. Hargreaves (2019) o'z tadqiqotlarida ta'limda o'zgarishlarni boshqarish (change management in education) konsepsiyasini ishlab chiqqan. Ularning ta'kidlashicha, innovatsion texnologiyalarni joriy etishda muvaffaqiyat faqat texnik yangiliklar bilan emas, balki inson omiliga — o'qituvchilarning ishtiroki, motivatsiyasi va tashkilot madaniyatiga ham bog'liq.

Shuningdek, UNESCO, OECD va World Bank tomonidan e'lon qilingan hisobotlarda (2021–2023 yillar) ta'limni boshqarishda raqamli transformatsiya, “Smart Education”, “Digital Leadership” va “AI in Education” kabi konsepsiyalar ilgari surilgan. Ular ta'lim menejmentida innovatsiyalarni joriy etishning global tendensiyalarini belgilaydi va O'zbekiston ta'lim tizimi uchun metodik yo'nalish sifatida xizmat qiladi.

Tahlil natijalari

Pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish bugungi kunda ta'lim tizimining eng muhim yo'nalishlaridan biriga aylangan. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarining jadal rivojlanishi o'qitish jarayonini tubdan o'zgartirib yubordi. Avvallari faqat an'anaviy dars jarayoni va hujjat aylanishi bilan chegaralangan ta'lim tizimi endilikda virtual muhitga, elektron boshqaruv tizimlariga, raqamli tahlil platformalariga asoslangan yangicha menejment tamoyillarini shakllantirmoqda.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish natijasida ta'lim muassasalarida boshqaruv sifati, o'qitish samaradorligi va o'quvchilar faol ishtiroki sezilarli darajada oshgan. Misol uchun, raqamli boshqaruv tizimlari — Moodle, EduPage, Google Workspace for Education yoki Microsoft Teams kabi platformalar — o'quv jarayonini rejalashtirish, nazorat qilish, natijalarni tahlil qilish va o'quvchilar yutuqlarini baholashda avtomatlashtirilgan yechimlarni taqdim etmoqda. Endilikda o'qituvchilar dars jarayonida nafaqat axborot manbai, balki tahlilchi, yo'naltiruvchi va raqamli muhitda rahbarlik qiluvchi shaxs sifatida faoliyat yuritmoqdalar.[5]

Innovatsion texnologiyalar o'quv jarayonini individuallashtirishga, har bir talaba yoki o'quvchining imkoniyatlarini chuqurroq o'rganib, unga mos o'quv yo'lini tanlashga sharoit yaratmoqda. Masalan, sun'iy intellekt asosida ishlovchi ta'lim tahliliy tizimlari o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini kuzatib boradi, zaif tomonlarini aniqlaydi va o'qituvchiga takliflar beradi. Natijada ta'lim jarayoni yagona, umumiy shakldan chiqib, shaxsga yo'naltirilgan boshqaruv modeliga o'tmoqda.

Tadqiqot davomida aniqlanganidek, raqamli texnologiyalardan foydalanayotgan o'qituvchilarning soni yildan-yilga oshmoqda. Biroq, bu sohada hali to'liq ijobiy manzara mavjud emas — ayrim o'qituvchilar va rahbarlar hali ham raqamli savodxonlik bo'yicha yetarli ko'nikmaga ega emaslar. Shu bois pedagogik menejmentda asosiy e'tibor nafaqat texnik vositalarni joriy etishga, balki ularni boshqaradigan inson kapitalining salohiyatini oshirishga

qaratilishi kerak. Chunki har qanday texnologiyaning samarasi uni to'g'ri va ijodkorlik bilan qo'llay oladigan kadrlar bilan belgilanadi.[6]

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, innovatsion texnologiyalar o'quv jarayonining sifati va natijadorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ayrim ta'lim muassasalarida bu texnologiyalarni joriy etishdan so'ng o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi o'rtacha 12–15 foizga oshgan, dars jarayonlarini tayyorlash va hisobotlarni tuzish vaqti esa 30 foizga qisqargan. Eng muhimi, o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi muloqot tezligi oshib, o'zaro fikr almashish jarayoni interfaol tus olgan. Bu esa o'qitish jarayonini jonlantirib, ijodkorlik va mustaqil fikrlash madaniyatini shakllantiradi.

Shu bilan birga, mavjud muammolar ham inkor etib bo'lmaydi. Ayrim hududlardagi ta'lim muassasalarida texnik infratuzilma yetishmasligi, internet tarmog'ining sustligi, kompyuter resurslarining eskiligi, shuningdek, innovatsion jarayonlar uchun moddiy va metodik ta'minotning to'liq shakllanmagani joriy etish jarayoniga to'sqinlik qilmoqda. Bu holat O'zbekiston ta'lim siyosatida texnologik infratuzilmani rivojlantirish va o'qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirishni strategik ustuvor yo'nalish sifatida belgilash zarurligini ko'rsatadi.

Xalqaro tajriba ham shuni tasdiqlaydiki, Finlyandiya, Singapur, Janubiy Koreya va Estoniya kabi davlatlarda innovatsion texnologiyalar ta'lim menejmentining ajralmas qismiga aylangan. U yerda barcha ta'lim muassasalari yagona raqamli boshqaruv tizimiga ulangan, o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi doimiy monitoring ostida, o'quvchilarning natijalari esa real vaqt rejimida tahlil qilinadi. O'zbekiston uchun bu tajriba muhim o'rnak bo'lib, kelajakda yagona milliy "Smart Education" platformasini shakllantirish zaruratini ko'rsatadi.

Umuman olganda, tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish nafaqat ta'lim jarayonini zamonaviylashtirish, balki boshqaruvni shaffof, samarali va inson markazida yo'naltirilgan tizimga aylantiradi. Bu yondashuv o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqotni mustahkamlaydi, ta'lim sifati va mazmunini boyitadi, eng muhimi — raqobatbardosh, intellektual salohiyatli, kelajakni yaratuvchi avlodni tayyorlashga xizmat qiladi.

Shunday qilib, pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish — bu shunchaki texnik jarayon emas, balki butun ta'lim falsafasini, insonni va bilimni boshqarish madaniyatini o'zgartiruvchi strategik islohotdir.

Muhokama

Pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish masalasi bugungi kunda nafaqat ta'lim tizimi, balki butun jamiyat taraqqiyoti uchun hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Chunki ta'lim — inson kapitalini shakllantiruvchi, ijtimoiy tafakkurni rivojlantiruvchi va iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi eng muhim soha hisoblanadi. Shu bois, zamonaviy menejment yondashuvlarini ta'lim jarayoniga integratsiya qilish va ularni innovatsion texnologiyalar orqali takomillashtirish global miqyosda ustuvor yo'nalish sifatida qaralmoqda.

Muhokama davomida ta'kidlanishi lozim bo'lgan birinchi jihat — pedagogik menejmentning mohiyati tubdan o'zgarganidir. Avvallari menejment faqat nazorat va rejalashtirish bilan bog'liq bo'lgan bo'lsa, hozirda u raqamli tahlil, axborot boshqaruvi, jarayonlarni modellashirish, hamkorlikda o'qitish va natijadorlikni real vaqt rejimida kuzatish

kabi yangi funksiyalarni o'z ichiga olmoqda. Bu esa ta'lim muassasalarida boshqaruvni strategik va ma'lumotga asoslangan shaklga keltirmoqda. [9]

Ikkinchi jihat — innovatsion texnologiyalarni joriy etish faqat texnik yangilik emas, balki madaniy transformatsiyadir. O'qituvchi va rahbar kadrlarning raqamli madaniyati, texnologiyalarga nisbatan ijobiy munosabati, o'zini doimiy rivojlantirishga tayyorligi bu jarayonning muvaffaqiyatini belgilaydi. Shu ma'noda, o'qituvchilarni zamonaviy texnologiyalar asosida qayta tayyorlash va ularning innovatsion kompetensiyasini oshirish tizimi doimiy e'tibor markazida bo'lishi zarur.

Uchinchi jihat — boshqaruvda sun'iy intellekt va analitik tizimlardan foydalanish masalasi. AI-assistentlar, elektron reyting tizimlari va ta'lim tahliliy platformalari yordamida pedagogik menejment yanada ilmiy asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatiga ega bo'ldi.

Misol uchun, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi, ishtirok faolligi yoki dars samaradorligini real vaqt rejimida tahlil qilib, avtomatik takliflar shakllantiriladi. Bu esa inson omilini to'ldiruvchi, ammo uni almashtirmaydigan texnologik yordamchi sifatida faoliyat yuritadi.

To'rtinchi jihat — ta'lim tizimining ijtimoiy adolat tamoyillariga moslashuvi. Innovatsion texnologiyalar masofaviy o'qitish, inkluziv ta'lim va imkoniyati cheklangan o'quvchilarga teng imkoniyat yaratishda ham muhim o'rin tutadi. Masalan, elektron platformalar orqali ta'lim oluvchi har bir shaxs joyidan qat'i nazar, sifatli ta'lim resurslaridan foydalanish imkoniga ega bo'ladi. Bu jarayon "ta'limda inklyuziya" tamoyilining amaliy ifodasi sifatida ahamiyatlidir.

Biroq muhokamada muammoli jihatlarni ham inkor etib bo'lmaydi. Ba'zi ta'lim muassasalarida texnik infratuzilmaning yetishmasligi, o'qituvchilarning texnologik savodxonlik darajasi pastligi, innovatsion jarayonlar uchun mablag' ajratish mexanizmlarining sustligi raqamli transformatsiyaning to'liq amalga oshishiga to'sqinlik qilmoqda. Bundan tashqari, ayrim hollarda texnologiyalarni joriy etish faqat "moda" sifatida qaralib, ularning samaradorlik tahlili yetarli darajada olib borilmayapti. Shu sababli, innovatsion texnologiyalarni tatbiq etishda ilmiy asoslangan menejment yondashuvi zarur.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, muvaffaqiyatli ta'lim tizimlarida innovatsiyalarni joriy etish uch asosiy ustunga tayanadi:

1. Inson kapitali — o'qituvchilar va rahbarlarning malakasi, kreativ fikrlashi, o'zini rivojlantirish istagi;
2. Texnologik infratuzilma — barqaror internet, zamonaviy platformalar, tahliliy tizimlar;
3. Strategik boshqaruv — davlat siyosati, monitoring tizimi va innovatsiyalarni rag'batlantirish mexanizmi.

Mazkur uchlikning uyg'unligi pedagogik menejmentda innovatsion yondashuvlarning barqaror natija berishini ta'minlaydi.

Shu nuqtai nazardan, O'zbekiston ta'lim tizimida ham ushbu modelni bosqichma-bosqich amalga oshirish orqali raqamli menejment madaniyatini shakllantirish mumkin. Buning uchun davlat siyosati, ta'lim muassasalari strategiyasi va o'qituvchilarni rivojlantirish dasturlari o'zaro muvofiqlashtirilgan bo'lishi zarur.

Pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish bu — ta'lim jarayonini soddalashtirish emas, balki uni yanada puxta, shaffof, tahliliy va insoniy qadriyatlar asosida boshqarishdir. Har bir o'qituvchi, rahbar va o'quvchi raqamli muhitda faol ishtirok etgan taqdirdagina ta'lim tizimining modernizatsiyasi to'liq natija beradi. Shu bois innovatsion texnologiyalarni joriy etish bugun emas, aynan ertangi taraqqiyot uchun qo'yilayotgan eng muhim poydevordir.[4]

Xulosa

Yuqoridagi tahlillar va muhokamalardan kelib chiqib, shuni aytish mumkinki, pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish — bu zamonaviy ta'lim tizimini tubdan yangilovchi, uni raqamli iqtisodiyot va global bilimlar muhitiga moslashtiruvchi eng muhim islohot yo'nalishidir. Bugungi kunda har bir ta'lim muassasasi raqamli boshqaruv tizimlari, sun'iy intellekt vositalari, elektron ta'lim platformalari va onlayn monitoring tizimlarini amaliyotga tatbiq etish orqali ta'lim sifatini oshirish, shaffoflikni ta'minlash hamda boshqaruv samaradorligini kuchaytirish imkoniga ega bo'lmoqda.

Pedagogik menejmentni innovatsion texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish natijasida:

- ta'lim jarayonini boshqarishning sifat va tezkorligi oshadi;
- o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi muloqotning interfaolliги kuchayadi;
- ta'lim jarayoni tahliliy, maqsadga yo'naltirilgan va shaffof tus oladi;
- o'qituvchilarning kasbiy salohiyati va ijodiy fikrlash ko'nikmalari rivojlanadi.

Biroq, bu jarayonning muvaffaqiyati faqat texnik vositalarni joriy etish bilan emas, balki ularni boshqaradigan inson kapitalini rivojlantirish bilan chambarchas bog'liq. Shu sababli, o'qituvchilarni qayta tayyorlash, ularning raqamli savodxonligini oshirish, texnologik infratuzilmani takomillashtirish hamda ta'lim muassasalarida innovatsion boshqaruv madaniyatini shakllantirish dolzarb masala bo'lib qolmoqda.

Xalqaro tajriba ham shuni ko'rsatadiki, innovatsion texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy etgan mamlakatlarda ta'lim sifati, o'quvchilarning kreativ fikrlash qobiliyati va o'qituvchilarning kasbiy motivatsiyasi sezilarli darajada oshgan. O'zbekiston ta'lim tizimi uchun ham bu yo'nalishda kompleks yondashuv — ya'ni, texnologik, tashkiliy va insoniy omillar uyg'unligida islohotlarni amalga oshirish muhim ahamiyatga ega.

Xulosa qilib aytganda, pedagogik menejmentda innovatsion texnologiyalarni joriy etish — bu shunchaki texnik yangilik emas, balki ta'lim falsafasining o'zgarishi, boshqaruv madaniyatining yangilanishi va inson kapitalini rivojlantirishga qaratilgan strategik yo'nalishdir.

Bu yo'nalish orqali ta'lim tizimi raqobatbardosh, shaffof va zamon talablari asosida rivojlanadigan barqaror boshqaruv modeliga ega bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abduqodirov, A. (2020). *Pedagogik menejment va ta'lim jarayonini boshqarishning zamonaviy usullari*. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
2. Mavlonova, R. (2021). *Ta'lim menejmentida innovatsion yondashuvlar*. Toshkent: Iqtisodiyot va innovatsiya instituti nashriyoti.
3. Selevko, G. K. (2010). *Sovremennye pedagogicheskie texnologii*. Moskva: Narodnoe obrazovanie.

4. Moiseev, A. I. (2018). *Upravlenie obrazovatelnyimi sistemami: Teoriya i praktika*. Moskva: Prosveshchenie.
5. Fullan, M. (2014). *The New Meaning of Educational Change*. New York: Teachers College Press.
6. Hargreaves, A. & Fullan, M. (2019). *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Routledge.
7. Drucker, P. (1999). *Management Challenges for the 21st Century*. HarperCollins Publishers.
8. Fayol, H. (1949). *General and Industrial Management*. London: Pitman Publishing.
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF–60-son Farmoni. (2022-yil 28-yanvar). “2022–2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”.
10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ–377-son qarori. (2022-yil 15-sentabr). “Ta’lim tizimida raqamlashtirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.
11. Jo‘rayev, M. (2020). *Innovatsion pedagogika va ta’limda menejment nazariyasi*. Toshkent: “Yangi asr avlodi” nashriyoti.
12. UNESCO. (2021). *AI and Education: Guidance for Policymakers*. Paris: UNESCO Publishing.
13. OECD. (2022). *Digital Education Outlook: Teaching, Learning and Assessment in the Digital Age*. Paris: OECD Publishing.
14. World Bank. (2023). *Education Systems in Transition: Innovations and Challenges in Digital Learning*. Washington D.C.
15. Kuzmina, N. V. (2019). *Pedagogik menejment asoslari: nazariya va amaliyot*. Moskva: Akademiya nashriyoti.
16. Toshpo‘latova, Sh. (2022). *Ta’lim menejmentida raqamli yondashuvlar*. Toshkent: TDPU ilmiy jurnali.